

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudkyně Mgr. Věry Jachurové a soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobce: **JUDr. R. R.**
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2

v řízení o žalobě ze dne 27.12.2022 na ochranu před nezákonným zásahem

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 27.12.2022 podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal ochrany před nezákonným zásahem, který v žalobě popsal následujícím způsobem. Dne 1. 11. 2022 ve 13:00 hodin se žalobce osobně jako uchazeč zúčastnil písemné části výběrového řízení na funkci soudce, která se konala v počítačové místnosti v budově Justiční akademie

v Kroměříži. Písemná část se vztahovala na tři výběrová řízení, do nichž se žalobce přihlásil – jednalo se o výběrové řízení vyhlášené ministrem spravedlnosti dne 21. 7. 2022 pod č. j. MPS-357/2022-OPAJ-SO/2 pro obvod Krajského soudu v Praze, výběrové řízení vyhlášené ministrem spravedlnosti dne 15. 8. 2022 pod č. j. MPS-371/2022-OPAJ-SO/2 pro obvod Krajského soudu v Brně a výběrové řízení vyhlášené ministrem spravedlnosti dne 15. 7. 2022 pod č. j. MPS-354/2022-OPAJ-SO/2 pro obvod Krajského soudu v Hradci Králové (dále též jen „výběrová řízení“). Písemná část výběrových řízení probíhala podle Metodiky k písemné části výběrového řízení na funkci soudce a k jejímu hodnocení (dále jen „Metodika“), která byla zveřejněna na webu Justiční akademie (www.jacz.cz). Průběh a organizace písemného testu aplikace práva dle přesvědčení žalobce umožňovaly těm uchazečům, kteří psali test později než jejich kolegové (první termín písemného testu se konal od 9:00 téhož dne), seznámit se s oficiálními správnými odpověďmi na testové otázky. Bezprostředně po dokončení testu, kdy už nebylo možné měnit odpovědi na testové otázky, se totiž uchazeči na monitoru PC zobrazily oficiální správné odpovědi na testové otázky, a uchazeč pak mohl v souladu s Metodikou odůvodnit své nesprávné odpovědi v porovnání s oficiální správnou odpovědí. V důsledku toho vzniká značné riziko úniku a vyzrazení správných odpovědí na testové otázky, neboť hrozí, že uchazeč po absolvování písemného testu sdělí oficiální správné odpovědi na testové otázky těm uchazečům, kteří se k absolvování písemného testu teprve chystají. Za vznik této rizikové situace je odpovědný ten, kdo výběrové řízení organizuje. Žalobce v této souvislosti podotkl, že si před vlastním konáním písemného testu nemohl nevšimnout, že se tak na chodbě Justiční akademie skutečně dělo, tj. že uchazeči si sdělovali navzájem oficiální správné odpovědi. Je tak zřejmé, že uchazeči, kteří začínali psát test později a měli možnost seznámit se s správnými odpověďmi na testové otázky, na tom byli lépe než ti, kteří test začínají psát dříve, a získali tím více bodů k postupu do další ústní části výběrového řízení. Takový způsob realizace výběrových řízení považuje žalobce za netransparentní a spatřuje v něm nezákonný zásah do svých veřejných subjektivních práv. Jedná se podle něj o porušení principu rovnosti příležitostí k přístupu k povolání a veřejné funkci soudce, které je v rozporu s čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

2. Žalobce poznamenal, že v nedávné minulosti bylo při realizaci výběrových řízení postupováno jinak (výsledky testování se správnými a chybnými odpověďmi se posílaly až po skončení testování všech uchazečů, a to každému z uchazečů zvlášť na jeho emailovou adresu s lhůtou k podání námitek k přezkumu správnosti odpovědí na testové otázky). Žalobci není známo, proč se tato praxe opustila. Nyní neexistuje transparentní přezkum správnosti testových otázek, ani nelze hovořit o námitkovém řízení, a po skončení celého výběrového řízení se testy nezveřejňují pro veřejnost. Žalobce též považuje za chybu, že o výsledku výběrového řízení, nebo o každé jeho části, není vydáváno formální rozhodnutí.
3. Za nezákonný zásah žalobce označil rovněž to, že mu v reakci na jeho snahu o přezkum shora popsaného postupu, k němuž došlo při výběrových řízeních, žalovaný odepřel postup podle správního řádu. Vzhledem k tomu, že neexistuje transparentní přezkum správnosti testových otázek v námitkovém řízení, žalobce se žádostí ze dne 7. 11. 2022 podanou podle správního řádu u žalovaného domáhal jednak zrušení výsledků písemné části shora uvedených výběrových řízení, a dále přezkumu zákonnosti postupu odboru personálních agend justice. Přípisem ze dne 11. 11. 2022, č. j. MPS-357/2022-OPAJ-SO/10 žalovaný žalobci sdělil, že jeho žádostem nelze vyhovět, a že podle zákona č. 6/2022 Sb., o soudech a soudcích se správní řád na výběr soudců nepoužije. To žalobce považuje za nepřípadné,

účelové a odporující ústavně konformnímu výkladu zákona. Totální vyloučení správního řádu z rozhodování o právech a povinnostech občanů za situace, kdy neexistuje jiná použitelná úprava, kterou by byl správní orgán povinen respektovat, je dle mínění žalobce v rozporu s ústavním pořádkem, konkrétně s čl. 2 odst. 3 Ústavy a s jemu korespondujícím ustanovením čl. 2 odst. 2 Listiny, v nichž je upravena ústavní povinnost správního orgánu postupovat zákonným způsobem. Jestliže chybí výslovná právní úprava přezkumu výběrových řízení na funkci soudce, tím spíše by se měl použít správní řád, protože zatím nic jiného není k dispozici. V této souvislosti žalobce odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 5. 11. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 14/96 a podotkl, že ustanovení § 177 správního řádu spolu s § 2 až § 8 téhož zákona upravuje základní zásady správního řízení, jež by měly být aplikovány i při výběrovém řízení do veřejných funkcí.

4. Žalobce též uvedl, že žádostí ze dne 24. 11. 2022 podanou podle § 94 správního řádu žalobce požádal odbor kontroly žalovaného o přezkum zákonnosti postupu odboru personálních agend justice. Dne 21. 12. 2022 obdržel odpověď z odboru kontroly žalovaného ze dne 15. 12. 2022, č. j. MSP-26/2022-OK-ZK/3, v níž mu bylo sděleno, že jeho žádost ze dne 24. 11. 2022 není důvodná.
5. V žalobním petitu žalobce navrhl, aby soud zrušil výsledky písemné části výběrových řízení na funkci soudce konané dne 1.11.2022, a zároveň aby zrušil výběrové řízení vyhlášené ministrem spravedlnosti dne 21. 7. 2022 pod č. j. MPS-357/2022-OPAJ-SO/2 pro obvod Krajského soudu v Praze, výběrové řízení vyhlášené ministrem spravedlnosti dne 15. 8. 2022 pod č. j. MPS-371/2022-OPAJ-SO/2 pro obvod Krajského soudu v Brně a výběrové řízení vyhlášené ministrem spravedlnosti dne 15. 7. 2022 pod č. j. MPS-354/2022-OPAJ-SO/2 pro obvod Krajského soudu v Hradci Králové.
6. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nepřipustnou odmítl, případně aby ji jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že v dopise ze dne 11. 11. 2022, č. j. MSP-357/2022-OPAJ-SO/10, jenž byl odpovědí na žádost žalobce ze dne 7. 11. 2022, konstatoval, že při realizaci výběrových řízení podle vyhlášky č. 516/2021 Sb., o odborné justiční zkoušce, výběru a odborné přípravě justičních kandidátů, výběru uchazečů na funkci soudce, výběru předsedů soudů a o změně vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 516/2021 Sb.“) nepostupuje podle správního řádu, a v dané věci tak není možné zahajovat jakékoliv správní řízení. V této souvislosti odkázal na zákon č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“), který explicitně stanoví, v jakých případech se postupuje podle správního řádu, a dále na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2018, č. j. 6 As 102/2018-39, ze kterého vyplývá, že na umožnění či neumožnění vykonání odborné justiční zkoušky se nevztahuje část druhá a třetí správního řádu a žalovaný ohledně justiční zkoušky nevydává formální rozhodnutí. Ohledně písemné části výběrového řízení pak žalovaný odkázal na Metodiku, která se vztahuje k průběhu testování, jímž se rozumí časový úsek od zahájení testu pověřenou osobou z Justiční akademie do opuštění testovací místnosti účastníkem po řádném ukončení testu. V této souvislosti uvedl, že Justiční akademie zodpovídá za řádný průběh testu po dobu jeho konání, avšak nemůže být odpovědná za přístup a chování účastníků výběrového řízení po ukončení testu a opuštění testovací místnosti.

7. V dopise ze dne 15. 12. 2022, č. j. MSP-26/2022-OK-ZK/3, jenž byl reakcí na žalobcovu žádost ze dne 24. 11. 2022 o přezkum zákonnosti postupu odboru personálních agend justice, ředitel odboru kontroly žalovaného popsal dosavadní postup žalovaného a zdůraznil, že v jeho kompetenci je pouze přezkoumání správnosti formálního postupu při vyřizování žádosti o zrušení výběrového řízení, nikoliv zkoumání merita věci. Žalovaný v tomto dopise potvrdil správnost svého předchozího sdělení ze dne 11. 11. 2022, č. j. MSP-357/2022-OPAJ-SO/10, když uvedl, že při realizaci výběrových řízení podle vyhlášky č. 516/2021 Sb., žalovaný nepostupuje podle správního řádu a nebyl shledán důvod k anulaci písemného testu ze dne 1. 11. 2022 či jeho případnému opakování. Kromě toho, že neshledal nedostatky při svém dosavadním postupu, uvedl také, že podanou žádost lze považovat za prakticky nerealizovatelnou, neboť někteří úspěšní kandidáti předmětného výběrového řízení již byli jmenováni do funkce soudce a dne 7. 12. 2022 složili soudcovský slib do rukou prezidenta republiky.
8. Ve vztahu k žalobním tvrzením žalovaný uvedl, že žalobcem popsaná organizace písemné části výběrového řízení na funkci soudce nemohla do právní sféry žalobce jakkoli zasáhnout. Zopakoval, že při uplatňování svých kompetencí dle zákona o soudech a soudcích, resp. dle vyhlášky č. 516/2021 Sb., nepostupuje podle správního řádu. Argumentace žalobce, že vyloučení správního řádu z tohoto postupu žalovaného je rozporné s ústavním pořádkem, je založena pouze na tvrzení o neexistenci použitelné právní úpravy, kterou by byl žalovaný při svém postupu povinen respektovat. K tomu žalovaný poznamenal, že pravidla pro realizaci výběrových řízení na funkci soudce stanoví vyhláška vyhláška č. 516/2021 Sb. Skutečnost, že tato vyhláška neupravuje formalizovaný postup žalovaného, popř. formalizovanou podobu úkonů, které by měl žalovaný v rámci tohoto postupu vydávat, svědčí naopak o záměru zákonodárce nezařadit tento postup mezi postupy dle části druhé a části třetí správního řádu, jak uvádí i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 12. 2018, č. j. 6 As 102/2018-39.
9. Žalobcův odkaz na nález Ústavního soudu ze dne 5. 11. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 14/96 označil žalovaný za nepřiléhavý, protože Ústavní soud v něm shledal rozpor s ústavním pořádkem při vyloučení obecných předpisů o správním řízení za současné absence jiné zákonné procesní úpravy, která by na věc dopadala. Zákon o ochraně přírody a krajiny, k němuž se zmíněný nález upíná, výslovně ukládá příslušnému správnímu orgánu vrchnostensky rozhodovat o právech a povinnostech účastníků řízení. Ohledně přezkumu výběrových řízení na funkci soudce však žádné správní řízení neprobíhá. Ani rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2008, č. j. 4 Ans 9/2007-197, na který žalobce také odkazoval, se dle žalovaného nevztahuje ke skutečnostem tvrzeným v žalobě, neboť se týká situace, kdy kandidát na funkci soudce nebyl jmenován prezidentem republiky, přestože splnil všechny podmínky pro jmenování do funkce soudce.
10. Co se týče namítaného rizika vyzrazení správných odpovědí písemného testu uchazečům, kteří píšou test později, žalovaný konstatoval, že v rámci svého vyjádření k návrhu na vydání předběžného opatření doložil, že někteří z uchazečů účastnících se písemné části výběrového řízení na funkci soudce již byli do funkce soudce jmenováni. Z toho vyplývá mj. nemožnost zrušení výběrového řízení na funkci soudce, jehož se žalobce v žalobě domáhá.

11. Žalovaný dále uvedl, že nezákonným zásahem nejsou takové úkony správního orgánu, které nejsou zaměřeny přímo proti žalobci. Zásahem tedy nemůže být úkon, který není dostatečně individualizován, který působí obecně, tedy ve vztahu ke komukoliv. Žalobce v žalobě namítá, že se cítí poškozen a zkrácen na svých subjektivních právech tím, že mu byl žalovaným odepřen postup podle správního řádu, a dále porušením principu rovnosti příležitostí k přístupu k povolání a veřejné funkci soudce vznikem rizika vyzrazení správných odpovědí uchazečům, kteří test píšou v pozdějším termínu. V žalobě tedy nenamítá zásah ze strany žalovaného, kterým by bylo zasaženo přímo proti němu, či kterým by byl přímo zkrácen na svých právech, ale vymezuje se vůči celému systému, na základě kterého probíhá v souladu s Metodikou výběrové řízení na funkci soudce. Jeho tvrzení o porušení principu rovnosti při písemném testování uchazečů o funkci soudce dne 1. 11. 2022 je založeno na skutečnosti, že byli údajně zvýhodněni uchazeči, kteří začali psát písemný test později, neboť mohli těsně přes vstupem do testovací místnosti získat správné odpovědi na testovací otázky od uchazečů, kteří již test absolvovali a místnost opouštějí. Z pozvánky k písemné části výběrového řízení na funkci soudce, která byla žalobci zaslána, však vyplývá, že to byl právě žalobce, který se nacházel ve skupině uchazečů, která byla dle jeho názoru zvýhodněna, neboť byl pozván na písemný test konaný od 13:00 hodin. Ve světle této skutečnosti nemůže jeho tvrzení, že mu vznikla vážná újma porušením principu rovnosti při písemné části výběrového řízení, obstát.
12. Žalovaný má z výše uvedených důvodů za to, že v daném případě vůbec nebylo možné postupem popsaným v žalobě zasáhnout do veřejných subjektivních práv žalobce, a proto se domnívá, že se proti jeho postupu nelze bránit zásahovou žalobou. Žalobce nemohl být zkrácen na svých subjektivních právech tím, že byl žalovaným porušen princip rovnosti příležitostí k přístupu k povolání a veřejné funkci soudce. Stejně tak nemohl být poškozen a zkrácen na svých veřejných subjektivních právech tím, že mu byl odepřen postup podle správního řádu, neboť při realizaci výběrových řízení podle vyhlášky č. 516/2021 Sb., žalovaný nepostupuje podle správního řádu a odmítnutí žalobcovy žádosti o zrušení výběrového řízení nepředstavuje rozhodnutí podle správního řádu. S ohledem na to jsou žalobní námitky týkající se tvrzeného zkrácení veřejných subjektivních práv žalobce nedůvodné.
13. Žalovaný uzavřel, že v projednávané věci nebyly naplněny podmínky pro projednání žaloby, neboť absentuje existence zásahu správního orgánu, a soud by proto měl žalobu jako nepřipustnou odmítnout. Pro případ, že soud dospěje k závěru, že žaloba je projednatelná, žalovaný navrhl, aby tato byla jako nedůvodná zamítnuta, neboť k zásahu do práv žalobce vůbec nedošlo, natož pak nezákonně.
14. Při rozhodování ve věci samé soud vycházel zejména z této právní úpravy:
15. Podle čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod občané mají za rovných podmínek přístup k voleným a jiným veřejným funkcím.
16. Podle § 116 odst. 1 zákona o soudech a soudcích výběrové řízení na funkci soudce vyhlašuje ministr spravedlnosti. Výběrové řízení se skládá z písemné a ústní části. V případě, že u uchazeče nebylo provedeno psychologické vyšetření ve výběrovém řízení na funkci justičního kandidáta, je součástí výběrového řízení také psychologické vyšetření.

17. Podle § 117 odst. 3 zákona o soudech a soudcích postup a způsob oznamování termínu výběrového řízení, náležitosti a způsob podávání přihlášky, formu, obsah, pravidla a způsob vyrozumění o výsledku výběrového řízení stanoví ministerstvo vyhláškou.
18. Podle § 1 písm. e) vyhlášky č. 516/2021 Sb., tato vyhláška upravuje postup a způsob oznamování termínu výběrového řízení na funkci soudce, náležitosti a způsob podávání přihlášky, formu, obsah, pravidla a způsob vyrozumění o výsledku výběrového řízení na funkci soudce.
19. Podle § 28 odst. 1 vyhlášky č. 516/2021 Sb., ve znění účinném do 30. 6. 2023, písemná část výběrového řízení se koná formou testu aplikace práva vyšší úrovně obtížnosti. Písemnou část výběrového řízení zajišťuje a organizuje Justiční akademie v souladu s metodikou Justiční akademie schválenou ministerstvem a projednanou s předsedy krajských a vyšších soudů. Testem aplikace práva vyšší úrovně obtížnosti se ověřují odborné znalosti a předpoklady zájemce na funkci soudce.
20. Podle § 82 s.ř.s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
21. Podle § 85 s.ř.s. žaloba je nepřipustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.
22. Podle § 87 odst. 1 s.ř.s. soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.
23. Podle § 87 odst. 2 věty první s.ř.s. soud rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem.
24. Podle § 87 odst. 3 s.ř.s. soud zamítne žalobu, není-li důvodná.
25. Soud nepřistoupil k odmítnutí žaloby, které navrhoval žalovaný. Žalobce v žalobě tvrdil, že byl v důsledku namítaného zásahu přímo zkrácen na svých veřejných subjektivních právech, konkrétně na právu na přístup k veřejné funkci soudce za rovných podmínek. Toto žalobcovo tvrzení ve spojení s dostatečně určitým vylíčením namítaného zásahu, které je v žalobě rovněž obsaženo, postačuje k založení jeho aktivní procesní legitimace k podání zásahové žaloby. Soud zároveň neshledal, že by bylo *zjevné a nepochybné*, že jednání popsané v žalobě nemůže být vzhledem ke své povaze, povaze jeho původce či jiným okolnostem zásahem ve smyslu legislativní zkratky zakotvené v § 82 s.ř.s., a že by tak chyběla podmínka řízení spočívající v přípustitelném (plausibilním) tvrzení nezákonného zásahu (k tomu viz

rozsudky rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2017 č. j. 7 As 155/2015-160 a ze dne 26. 3. 2021 č. j. 6 As 108/2019-39).

26. V projednávané věci se nejedná o určovací zásahovou žalobu, kterou by se žalobce domáhal toliko deklaratorního rozhodnutí soudu o určení nezákonnosti namítaného zásahu. Vzhledem k tomu, že právní řád neposkytuje žalobci jiné právní prostředky ochrany, s jejichž pomocí by mohl účinně brojit proti postupu žalovaného při realizaci výběrových řízení (jejich existenci ostatně netvrdí ani žalovaný), nelze konstatovat nepřípustnost žaloby ve smyslu § 85 s.ř.s. z důvodu nevyčerpání takových prostředků.
27. Soud proto žalobu projednal věcně, po jejím meritorním posouzení nicméně dospěl k závěru, že není důvodná.
28. Z ustanovení § 82 s.ř.s. plyne, že žaloba na ochranu před nezákonným zásahem může uspět toliko při splnění těchto kumulativních podmínek: žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). V případě, že se nejedná o deklaratorní žalobu na určení nezákonnosti zásahu, ale o žalobu „zápůrčí“, kterou se žalobce domáhá výroku na plnění, tj. výroku příkazujícího či zakazujícího, musí být z logiky věci splněna ještě další podmínka, že zásah nebo jeho důsledky trvají (6. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č.j. 2 Aps 1/2005 - 69 a ze dne 3. 11. 2017, č. j. 4 Azs 155/2017-20).
29. Co se týče namítaného způsobu organizace písemného testu aplikace práva ze strany Justiční akademie, jenž dle žalobce zakládá riziko úniku a vyzrazení správných odpovědí na testové otázky, nejedná se o zásah, jenž by byl zaměřen přímo proti žalobci nebo v jeho důsledku bylo proti žalobci přímo zasaženo. Stejně tak se nejedná o zásah, jímž by byl žalobce přímo zkrácen na svých právech, a splněna není ani podmínka nezákonnosti takového zásahu. Nejsou tak neplněny výše zmíněné podmínky č. 1, 3 a 5.
30. Jak konstatoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 20. 12. 2022 č. j. 10 As 25/2020 – 61, „(z) *definičních znaků zásahu ve smyslu § 82 s. ř. s. je pro posouzení věci klíčové kritérium přímosti zaměření jednání správního orgánu vůči jednotlivci či přímosti zasažení jednotlivce. Jednání správního orgánu se k naplnění tohoto kritéria musí ve sféře práv a povinností jednotlivce projevit bezprostředně, byt' k přímému zásahu může dojít až v důsledku uvedeného jednání. Podstatné je, zda příčinný řetězec mezi jednáním a přímým zásahem bude zřejmý a natolik „krátký“ a nepodmíněný, aby nemohl být rozmělněn jinými důležitými společně působícími příčinami; významná míra odstupu mezi jednáním správního orgánu a jím způsobeným přímým zásahem do práv adresáta však může existovat. Mezi jednáním správního orgánu a jeho následkem v podobě přímého zásahu do práv nemůže tedy být žádný další zprostředkující mechanismus, který by účinky jednání mohl omezit, modifikovat či zcela vyloučit.*“

31. Je zjevné, že stanovení způsobu realizace písemného testu aplikace práva jakožto obligatorní součásti výběrového řízení na funkci soudce je ze své povahy souborem organizačních opatření, která působí vůči všem potencionálním uchazečům, a nemůže se tedy jednat o individuální úkon veřejné moci, jenž by zaměřen *přímo* proti žalobci a *přímo* zasahoval do jeho veřejných subjektivních práv. V projednávané věci zároveň není naplněna ani Nejvyšším správním soudem dovozená bezprostřednost dopadu namítaného jednání správního orgánu do právní sféry žalobce a nepodmíněnost příčinného řetězce mezi tímto jednáním a zásahem do žalobcových práv. Ze žalobních tvrzení totiž plyne, že žalobce spojuje zásah do svých veřejných subjektivních práv nikoliv se samotným jednáním žalovaného (resp. Justiční akademie) spočívajícím ve způsobu organizace písemného testu aplikace práva při výběrových řízeních, jichž se dne 1. 11. 2022 zúčastnil, ale s vyzrazením správných odpovědí na testové otázky těmi uchazeči, kteří již písemný test absolvovali. Jinými slovy řečeno, namítaný zásah, jenž žalobce spatřuje v jím popsaném způsobu uskutečnění písemného testu aplikace práva dne 1. 11. 2022 při výběrových řízeních probíhajících v souladu s metodikou Justiční akademie schválenou ministerstvem, se nemohl v právní sféře žalobce projevit přímo a bezprostředně. Aby vůbec k tvrzenému dotčení práv žalobce došlo, musel by nastoupit další zásadní faktor (příčina) v podobě nečestného jednání ze strany některého z uchazečů výběrového řízení spočívajícího ve vyzrazení správných odpovědí na testové otázky jiným uchazečům, které ovšem nelze přičítat žalovanému.
32. Soud nemohl přehlédnout ani skutečnost, že žalobce nepředložil žádný věrohodný důkaz k prokázání svého tvrzení, že byl namítaným zásahem, jenž spatřuje ve způsobu organizace písemného testu aplikace práva ze strany Justiční akademie dne 1. 11. 2022, zkrácen na svých právech. Svá tvrzení žalobce staví toliko na hypotetické a potenciální hrozbě úniku správných odpovědí na testové otázky uchazeči, kteří již písemný test absolvovali, aniž by prokázal, že k takovému úniku skutečně došlo. Jeho argumentace, že si před vlastním konáním písemného testu aplikace práva nemohl nevšimnout, že uchazeči si na chodbě Justiční akademie sdělovali navzájem oficiální správné odpovědi, je ve své podstatě jen žalobním tvrzením, které v řízení nebylo ničím prokázáno.
33. Stanovení pravidel písemného testu aplikace práva jako součásti výběrového řízení na funkci soudce v Metodice schválené žalovaným, a stejně tak i postup Justiční akademie při realizaci tohoto testu dne 1. 11. 2022 je tedy jednáním, které samo o sobě do práv jednotlivce přímo nezasahuje, a nejedná se tak o zásah ve smyslu § 82 s.ř.s.
34. Zároveň je třeba zdůraznit, že realizace písemného testu aplikace práva při výběrových řízeních konaných dne 1. 11. 2022 nebyla aktem nezákonným. Žalobce žádným svým tvrzením nezpochybnil soulad tohoto jednání se zákonem o soudech a soudcích, vyhláškou č. 516/2021 Sb., či Metodikou. Pokud žalovanému vytýká, že mu v reakci na jeho snahu o přezkum postupu, k němuž došlo při výběrových řízeních, odepřel postup podle správního řádu, je tato jeho námitka nedůvodná, neboť zákon o soudech a soudcích ani žádný jiný právní předpis nestanoví, že by výběrové řízení na funkci soudce bylo řízením, na které je nutno aplikovat postup dle části druhé a třetí správního řádu. V této souvislosti nemůže obstát argumentace žalobce o absenci jiné použitelné úpravy, neboť relativně podrobná úprava výběrového řízení na funkci soudce je na základě zákonného zmocnění obsažena ve vyhlášce č. 516/2021 Sb., a metodice Justiční akademie schválené ministerstvem.

35. Odkaz žalobce na nález Ústavního soudu ze dne 5. 11. 1996 sp. zn. Pl. ÚS 14/96 je nepřipadný již z toho důvodu, že zmíněný nález se vztahuje ke zcela odlišné právní úpravě obsažené v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
36. Protože výběrové řízení na funkci soudce není řízením, na které by bylo nutno aplikovat postup dle části druhé a třetí správního řádu, je neopodstatněná také námitka, v níž žalobce označuje za chybu, že o výsledku výběrového řízení není vydáváno žádné formální (správní) rozhodnutí. Zákon zkrátka žalovanému neukládá, aby tímto způsobem postupoval a ve vztahu ke každému uchazeči o funkci soudce vydával správní rozhodnutí podle správního řádu.
37. Soud považuje za nadbytečné, aby se vyjadřoval k žalobcově polemice ohledně předchozí odlišné praxe při realizaci výběrových řízení na funkci soudce či k připomínkám a návrhům žalobce, jak by měla výběrová řízení probíhat, neboť předmětem řízení v této věci je výlučně zákonnost konkrétního namítaného zásahu žalovaného, k němuž mělo dojít 1. 11. 2022.
38. Závěrem soud uvádí, že žalovaný v průběhu řízení před soudem doložil, že někteří úspěšní účastníci předmětných výběrových řízení již byli prezidentem republiky jmenovacími dekrety ze dne 30.11.2022 jmenováni do funkce soudce a dne 7.12.2022 složili do rukou prezidenta republiky soudcovský slib. Za této situace je objektivně nemožné, aby soud vyhověl žalobnímu žádání a zrušil výsledky písemné části výběrových řízení na funkci soudce konané dne 1.11.2022, nebo aby zrušil tato výběrová řízení jako celek, protože tato výběrová řízení již neprobíhají a jejich smysl a cíl byl naplněn.
39. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl. Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s.ř.s. tak učinil bez nařízení jednání.
40. Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

Praha 25. července 2023

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu